

Vergaderjaar 1993–1994 Nr. 211b

23 262

Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met verhoging en differentiatie cursusprijzen Open Universiteit

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 24 februari 1994

Met erkentelijkheid hebben ondergetekenden kennis genomen van het verslag, uitgebracht door de vaste Commissie voor wetenschapsbeleid en hoger onderwijs. In het onderstaande wordt gaarne op de vragen van de leden van de PvdA-fractie ingegaan.

De leden van de fractie van de PvdA vragen of het juist is dat de cursusprijzen aan de Open Universiteit reeds, vooruitlopend op de afronding van de parlementaire behandeling van het onderhavige wetsvoorstel, zijn verhoogd en de studiefinancieringsregeling is gewijzigd.

Ondergetekenden merken op dat uit van het college van bestuur van de Open Universiteit verkregen informatie blijkt dat de prijzen per onderwijs-eenheid niet zijn verhoogd. Mogelijkerwijs is dit misverstand in de wereld gekomen doordat de Open Universiteit in 1993 aan diegenen die belangstelling voor een bepaalde cursus na 1 januari 1994 hebben getoond, de hogere prijzen hebben meegedeeld, in de verwachting dat de wetswijziging met ingang van genoemde datum in werking zou treden. Nu dat niet het geval is, heeft de Open Universiteit aan allen die zich voor een cursus hebben ingeschreven een brief gezonden, waarin is gemeld dat vooralsnog de oude, lagere, prijs in rekening wordt gebracht.

Het college van bestuur van de Open Universiteit heeft laten weten dat de studiefinancieringsregeling per 1 januari 1994 is gewijzigd. Van de studiefinancieringsmogelijkheid die voor studenten aan de Open Universiteit open stond (de TS 21+-regeling) kunnen die studenten met ingang van 1 januari 1994 geen gebruik meer maken. De Open Universiteit heeft thans zelf, vooruitlopend op de onderhavige wetswijziging, een vrijstellingsregeling getroffen om de rechtszekerheid van minder draagkrachtige studenten te waarborgen. In de voorlichting die de Open Universiteit aan aanstaande studenten verschaft, wordt hieraan aandacht besteed.

De leden van de PvdA-fractie vragen hoe door de Open Universiteit invulling wordt gegeven aan het begrip toegankelijkheid van het onderwijs.

De toegankelijkheid van het onderwijs is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de overheid. Vandaar dat in het onderhavige wetsvoorstel, waarbij aan de Open Universiteit de mogelijkheid wordt geboden de cursusprijzen te verhogen en te differentiëren, met het oog op de toegankelijkheid aan de Open Universiteit de verplichting wordt opgelegd een vrijstellingsregeling voor minder draagkrachtigen vast te stellen. Deze voorziening krijgt de vorm van een inkomensafhankelijke vrijstelling voor een gedeelte van de cursusprijs, waarbij de bovengrens door ondergetekenden wordt vastgesteld. Gezien het feit dat de Open Universiteit op eigen initiatief sinds 1 januari 1994 alvast een vrijstellingsregeling hanteert, terwijl zij daartoe nog niet verplicht is, blijkt dat ook de instelling de toegankelijkheid hoog in het vaandel draagt. Verder is in het voorgestelde artikel 7.50 geregeld dat bij de vaststelling van de cursusprijzen rekening moet worden gehouden met de toegankelijkheid.

De leden van de fractie van de PvdA vragen of reeds kan worden aangegeven welke grens op grond van artikel 7.50, tweede lid, zal worden vastgesteld. Tevens vragen zij in hoeverre deze aansluit bij de voorheen voor de studenten aan de Open Universiteit geldende TS-21+-regeling.

De regeling waarbij de grens wordt vastgesteld, is inmiddels in concept gereed. Zowel in de nieuwe regeling als in de TS-21+-regeling speelt de bijstandsnorm een rol. Bij de TS-21+-regeling is het zo dat op de tegemoetkoming in mindering wordt gebracht datgene wat betrokkene in drie maanden voorafgaand aan de aanvraag gemiddeld meer aan netto-inkomen (inclusief het netto-inkomen van een eventuele partner) ontving dan de bijstandsnorm. De bovengrens die bij de vrijstellingsregeling door de Open Universiteit in acht moet worden genomen, bedraagt 115% van de bijstandsnorm. De regeling gaat ervan uit dat betrokkene voor een deel van het cursusgeld wordt vrijgesteld indien hij in de drie maanden voorafgaand aan de aanvraag gemiddeld minder dan 115% van de bijstandsnorm ontving aan netto-inkomen (inclusief het netto-inkomen van een eventuele partner).

Tot slot vragen de leden van de PvdA-fractie wanneer het wetsvoorstel in werking zal treden, gezien het feit dat de Open Universiteit voor 1 oktober van enig jaar dient te weten welke inkomensgrens wordt vastgesteld.

Het is ondergetekenden niet duidelijk waarom de leden van de fractie van de PvdA hechten aan vaststelling van de draagkrachtgrens voor 1 oktober van enig jaar. Immers, toepassing van de vrijstellingsregeling waarbij de draagkrachtgrens een noodzakelijk element is, is niet gebonden aan het begin van een bepaald tijdvak, zoals een studiejaar of een kalenderjaar, aangezien men op elk moment van het jaar met een opleiding aan de Open Universiteit kan aanvangen. Ook speelt de datum van 1 oktober geen rol in de bekostiging van de Open Universiteit. De nieuwe regelingen kunnen derhalve ingaan op elk moment na inwerking-treding van het onderhavige wetsvoorstel.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
M. J. Cohen

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman